

Inleiding

Van alle literatuur uit de oudheid die tot ons is gekomen, spreekt geen enkele ons zo direct aan als de Chinese. Sommige werken, zoals het *Boek van de Tao en zijn deugd* (de *Daodejing*) van Lao Zi of *De gesprekken van Confucius* (de *Analecta*), worden overal ter wereld nog gretig gelezen. Ook de nu voor u liggende geschriften van Zhuang Zi¹ (de *Zhuangzi*) behoren tot de oorspronkelijkste en invloedrijkste werken uit de wereldliteratuur. Toch werd het nog niet eerder direct uit de oorspronkelijke Chinese tekst in het Nederlands vertaald,² en waarschijnlijk is dit boek daarom in Nederland tot op heden vrij onbekend gebleven.

Zhuang Zi's geschriften behoren tot de oudste taoïstische teksten. Men neemt aan dat ze gedurende de vierde en derde eeuw voor onze jaartelling zijn geschreven. Meester Zhuang, wiens eigen naam Zhou³ ('de Volkomene') was, moet omstreeks 360 tot 300 voor onze jaartelling geleefd hebben, hetgeen hem tot een tijdgenoot van Aristoteles maakt. Er is heel weinig over Zhuang Zhou bekend, en nog minder over de omstandigheden waaronder het boek dat zijn naam draagt tot stand is gekomen.⁴

Om te beginnen moeten we ons realiseren dat Meester Zhuang onmogelijk de auteur kan zijn van alle geschriften die hier zijn

1 Spreek uit 'Dzwângdze'. De titel van het werk wordt cursief geschreven: de *Zhuangzi*, en de auteur als Zhuang Zi ('Meester Zhuang').

2 De *Zhuangzi* is slechts enkele malen vertaald, in het Frans en het Duits, maar vooral in het Engels (zie de Bibliografie). De mij bekende Nederlandse versies zijn, bij mijn weten, hervertalingen of herinterpretaties van deze vertalingen. De onderhavige zou dus de eerste poging zijn om een vertaling te maken die direct op het Chinese origineel gebaseerd is.

3 Spreek uit 'Dzôô'.

4 Dit geldt voor vrijwel alle taoïstische boeken. Onder de meer dan vijftienhonderd werken in de taoïstische canon is maar een klein deel daadwerkelijk gedateerd en van de naam van de auteur voorzien. Het taoïsme is antihistorisch.

verzameld. Alleen het oudste gedeelte, dat wil zeggen de Innerlijke geschriften, stamt uit de tijd dat Zhuang Zhou geleefd moet hebben. De twee andere gedeelten van het boek, de Uiterlijke geschriften en de Gemengde geschriften, zijn van later datum. Wanneer ze precies zijn geschreven weten we niet, maar wel dat ze omstreeks 240 voor onze jaartelling al bestonden.⁵

Niet het werk van één auteur dus, maar de traditie van een hele school over een periode van ongeveer honderd jaar ligt in deze geschriften besloten. Er bestaat desalniettemin een hecht verband tussen de verschillende delen. De latere geschriften bouwen voort op de vroegere, en passen het eerdere gedachtegoed aan bij hun eigen tijdperk. Daarom zijn de geschriften ook collectief als ‘de *Zhuangzi*’ onder de aegis van ‘Meester Zhuang’, de grondlegger van de school, geplaatst. Het weinige dat over Zhuang Zi en over zijn school bekend is zal ik hieronder proberen uit te werken, teneinde enkele aanknopingspunten te vinden.

ZHUANG ZI EN ZIJN TIJD

‘Van alle taoïsten uit de oudheid,’ schreef Marcel Granet, ‘lijkt alleen Zhuang Zi echt bestaan te hebben. Men weet echter niets van hem, behalve zijn naam. [...] Hoe dan ook, hij was buitengewoon goed op de hoogte van alle ideeën die in zijn tijd opgang deden. Weinig Chinezen bezaten een vergelijkbare leergierigheid en openheid van geest. Niemand was vrijer en objectiever in zijn oordeel dan hij. En hierin was hij een perfecte taoïst: van zijn leven is geen enkel spoor overgebleven behalve een boek, sprankelend van genie en fantasie.’⁶

Mooi gezegd, en als uitgangspunt zeker niet onredelijk, want alle voor en ook na Granet geschreven inleidingen op het werk van Meester Zhuang zijn over het algemeen wel langer van stof, maar niet veel rijker aan informatie. Ze beperken zich vrijwel

5 De eerste keer dat we de *Zhuangzi* tegenkomen in een meer algemene context is in dit encyclopedische werk, dat door een rijke handelaar genaamd Lu Buwei in 239 voor onze jaartelling werd gepubliceerd.

6 Marcel Granet (1883–1945), een van de grootste westerse sinologen, in *La pensée chinoise*, p. 504–505.

altijd tot een uiteenzetting over de filosofische scholen die in de Chinese oudheid bestonden en wat hun respectieve kenmerken waren. Dat is misschien leerzaam, maar we hebben er niet veel aan, want, zoals we zullen zien, de geschriften die samen het collectieve werk van de *Zhuangzi* uitmaken lijken helemaal niet op die van de andere bekende scholen.⁷

De meeste filosofische scholen hadden een politieke rol, en hun boeken waren bedoeld als raadgevingen voor een vorst. In latere tijden hielden de koningen van de verschillende landen van de Chinese federatie er academies op na waar ze een aantal hun welgevallige filosofen onderhielden. Maar dit alles gaat niet op voor de *Zhuangzi*. Nergens in de geschriften vindt men aanwijzingen van politieke doeleinden of van een vorstelijk mecenaat, anders dan om er de gek mee te scheren.

Ook in andere opzichten is de *Zhuangzi* uniek.⁸ Geen enkel Chinees boek is er wat betreft taal, stijl en inhoud mee te vergelijken.⁹ Het enige boek uit de oudheid dat tot dezelfde taoïstische traditie als de *Zhuangzi* behoort is het *Boek van de Tao en zijn deugd* (de *Daodejing*).¹⁰ Er bestaat een grote overeenkomst in de gedachte-wereld van beide boeken, en de aforismen van de ‘Oude Mees-

7 Hoofdstuk 33 is geheel gewijd aan een discussie over de verschillende filosofische scholen en de manier waarop ze verschillen van het eigenlijke taoïsme. Voor een goede inleiding over de verschillende filosofische scholen van de Chinese oudheid, zie A.C. Graham, *Disputers of the Tao*.

8 Victor Mair suggereert in *Wandering on the Way*, XIII, dat er sporen te vinden zouden zijn van vroege invloeden uit India en Perzië, maar hiervoor ontbreekt tot dusver elk bewijs.

9 Met uitzondering van de *Liezi*, een boek dat eveneens uit de oudheid zou dateren. Het staat echter vast dat de *Liezi* is samengesteld uit losse teksten die veelal dezelfde oorsprong hebben als de *Zhuangzi*, en waarschijnlijk zelfs daar deel van hebben uitgemaakt. Het gaat dus in wezen niet om een onafhankelijke tekst.

10 In principe is de *Daodejing* ouder, maar dat geldt alleen voor sommige gedeelten van de tekst. Als boek, in de vorm zoals die nu bestaat, dateert de *Daodejing* pas uit de derde eeuw voor onze jaartelling. Er zijn verschillende vertalingen in het Nederlands, maar alleen die van J.J.L. Duyvendak is direct uit het Chinees en geldt derhalve als een wetenschappelijk verantwoorde versie; ze is helaas, vooral na de vondst van de recentelijk ontdekte Mawangdui- en Guodian-teksten, erg verouderd. Over de datering van de *Daodejing* en de relatie tussen dit werk en de *Zhuangzi*, zie mijn *Tao, de levende religie van China*, p. 230–249.

ter' (Lao Zi), ook genoemd 'Oude Langoor' (Lao Dan), worden in de *Zhuangzi* veelvuldig aangehaald.¹¹ Maar wat vorm en stijl betreft liggen de twee werken ver uit elkaar. De *Daodejing* is een korte tekst van niet veel meer dan vijfduizend karakters die de grondbeginselen van het taoïsme neerlegt in korte paradoxen. De geschriften van Meester Zhuang zijn daarentegen veel meer uitgewerkt, met allerlei korte verhalen, filosofische beschouwingen, tweespraken, mystieke gedichten en wetenschappelijke observaties, alle doorspekt met wonderlijke en humoristische elementen. De opeenvolging van de verschillende passages werkt als een caleidoscoop: de stijl heeft vele schakeringen; soms ernstig en plechtig, nu eens ingetogen, dan weer vrolijk, oneerbiedig en zelfs niet zonder onomwonden provocatie en heiligschennis. De *Daodejing* is als een zang, de *Zhuangzi* is vergelijkbaar met een symfonie of zelfs met een heel concert.

De invloed van de *Zhuangzi* op de Chinese en de Japanse beschavingen kan moeilijk overschat worden. Deze invloed is zonder meer grensoverschrijdend, want niet alleen taoïsten maar ook confucianisten en boeddhisten hebben voortdurend de *Zhuangzi* bestudeerd en zich zijn gedachtegoed eigen gemaakt, en ook veel dichters en schilders zijn erdoor geïnspireerd.

Daar komt bij dat men onder alle oude Chinese boeken alleen in de *Zhuangzi* verhalen vindt over het gewone volk, niet alleen over ambachtslieden, maar ook over handelaren en boeren. De *Zhuangzi* is zeer anticonformistisch, en alleen de *Zhuangzi* paart een grote diepzinnigheid aan een duidelijk gevoel voor satire en humor.

Dit alles veronderstelt een zeer vrije en ontwikkelde geest. Zoiets kan natuurlijk overal voorkomen, maar veelal kan een dergelijke geest zich slechts ontplooiën en weerklank vinden in een eveneens vrije, vredelievende en kunstzinnige omgeving, en niet in een feodale en ritualistische samenleving. Toch wordt de tijd waarin de *Zhuangzi* tot stand kwam als zodanig gezien.

Er is vaak op gewezen dat het tijdperk waarin de Chinese filo-

¹¹ Verwijzingen naar de betreffende passages worden in de voetnoten van de vertaling gegeven.

sofie zich ontplooide overeenkomt met de grote klassieke periode in Athene. Het probleem is echter dat niets wat over het algemeen over China in diezelfde tijd wordt geschreven hiermee overeenstemt. In China, zo luidt het in de officiële geschiedschrijving, was dit de tijd van de ‘Strijdende Staten’, een, zoals de benaming al uitdrukt, afschuwelijke periode van oorlogsgeweld die ruim tweeënehalve eeuw, van omstreeks 500 tot 221 voor onze jaartelling, duurde. Dit is de laatste fase, de stuiptrekkingen mag men wel zeggen, van de Oostelijke Zhou-dynastie (771–221). Onder deze dynastie bestond China uit een soort federatie van feodale leenstaten die zich onder de rituele en religieuze autoriteit schaarden van de koning van Zhou (‘de Zoon des Hemels’), maar verder vrijwel onafhankelijk waren. In latere tijden brokkelde de autoriteit van de Zoon des Hemels steeds verder af. Menig hertog of graaf nam zelf de titel van koning aan en begon de strijd om de heerschappij over de andere staten te verwerven. In de geschiedschrijving wordt deze tijd dan ook beschreven als gekenmerkt door voortdurende chaos en verschrikking, door niet aflatende, steeds heviger wordende oorlogen en de opkomst van ‘barbaarse’ samenlevingen; kortom, een tijd van maatschappelijke en geestelijke ontreddeering waarin de oude (lees ‘confucianistische’) waarden van China geheel en al verloren gingen. De opkomst van de bovengenoemde filosofische scholen wordt dan ook consequent toegeschreven aan het radeloos zoeken van de grote geesten uit die tijd naar een uitweg uit de chaos en een terugkeer naar een maatschappij van orde en morele waarden.

De geschiedschrijving die deze negatieve visie heeft verspreid dateert echter uit een later tijdperk, namelijk dat van het tweede keizerrijk, de Han-dynastie (202 voor onze jaartelling tot 220 erna). Niet alleen had deze dynastie er belang bij de aan haar voorafgaande periodes in een zo duister mogelijk daglicht te stellen, bovendien was toen het confucianisme de dominerende ideologie van het rijk geworden.¹² Voor de confucianisten was de periode, die zij de naam van ‘Strijdende Staten’ gaven, een tijd waarin de

12 Een nieuw soort confucianisme, aangepast aan de politieke realiteit van de bureaucratie, totalitaire macht van de keizerlijke staat.

klassieke leer van Confucius in verval was geraakt. Vandaar dat ze er geen goed woord voor overhadden, noch voor de cultuur, noch voor de samenleving, en nog het minst voor het taoïsme dat in die tijd opgang deed. Het zijn immers juist de confucianistische zedenpreken over morele en maatschappelijke orde waar onze Zhuang Zi voortdurend de draak mee steekt!

Stel dat het traditionele confucianistische beeld van de tijd waarin Zhuang Zi leefde niet juist of in ieder geval erg tendentius en onvolledig is, hoe moeten we dan een beter beeld krijgen? Dat is niet makkelijk, want alle bewaard gebleven Chinese geschiedschrijving is bij uitstek confucianistisch – iets dat moderne onderzoekers maar al te vaak vergeten. Sinds het begin van de twintigste eeuw zijn er echter grote vorderingen gemaakt in de Chinese archeologie, en hierdoor krijgen we van de periode waarin Zhuang Zi geleefd moet hebben een heel ander beeld.

De ‘staten’ van China zijn in die tijd niet meer de feodaal bestuurde landen van weleer, maar hebben zich ontwikkeld tot stadstaten die in de eerste plaats commerciële en industriële centra zijn. De Strijdende Staten waren dan ook vaak niet meer dan rivaliserende steden. De situatie in China in die tijd is dus in menig opzicht vergelijkbaar met die van het toenmalige Hellas. De kunstvoorwerpen behelzen niet alleen de kostbare rituele bronzen die van oudsher een grote rol speelden in de klassieke Chinese offerreligie, maar ook allerlei uit lak gemaakte voorwerpen met amusante en vrolijke voorstellingen. Deze voorwerpen zijn over heel China op allerlei plaatsen teruggevonden, wat duidt op een intensieve handel. De twee eeuwen voor het begin van het keizerrijk waren misschien tijden van conflict, maar ook van grote economische en culturele bloei en maatschappelijke emancipatie, waarin vrijwel onafhankelijke steden zich ontwikkelden tot centra van kunst en wetenschap. Deze evolutie heeft ook gedurende deze periode een grote integratie van de verschillende delen van het toenmalige China bewerkstelligd, en dat heeft uiteindelijk de politieke eenwording in 221 voor onze jaartelling mogelijk gemaakt.

Met deze politieke eenwording doet echter, tegen het einde van de periode, de militair-bureaucratische totalitaire staat zijn intrede, die alle stadstaten onder de voet zal lopen en het keizerrijk zal

stichten met uiteindelijk het confucianisme als staatsideologie. Deze ontwikkeling heeft een einde gemaakt aan het vrije intellectuele denken zoals dat door Zhuang Zi en de taoïsten werd beoefend. Slechts in periodes waarin het keizerrijk ophoudt te bestaan en China weer uiteenvalt in verschillende staten, kan de vrije cultuurwereld enigszins herleven. Dit zijn de tijden van de zogenaamde ‘Zes Dynastieën’, tussen 420 en 589 van onze jaartelling, en de ‘Vijf Dynastieën’, tussen 907 en 960. Voor de confucianistische geschiedschrijving zijn het periodes van verval, maar in de Chinese kunst en filosofie zijn het juist weer tijden van grote bloei.

Zoals gezegd: we weten weinig van Zhuang Zi, maar één ding is duidelijk: hij was edelman noch ambtenaar, maar een man uit het volk. Dat komt naar voren uit de verhalen die in het boek zelf staan,¹³ en dat sluit ook aan bij wat vermeld staat in de enige historische biografie die er van Zhuang Zi is in de *Shiji* (de ‘Annalen van de Grote Geschiedschrijver’) door Sima Qian (140–83 voor onze jaartelling). Het is maar een korte passage:

Meester Zhuang kwam uit Meng, en zijn eigenaam was Zhou. Hij werkte gedurende een zekere tijd als klerk in een laktuin. Hij leefde ten tijde van koning Hui van Liang¹⁴ en van koning Xuan van Qi.¹⁵ Er was niets dat hij niet bestudeerd had, maar de essentie en de basis van zijn wetenschap lagen toch in de woorden van de Oude Meester.¹⁶ Dat is dan ook de reden dat zijn geschriften, die meer dan honderdduizend karakters tellen, voor het overgrote deel uit allegorieën bestaan. Hij schreef ‘De oude visser’, ‘Rover Voetpad’ en ‘Koffers openbreken’.¹⁷ Daarin bekritiseert hij de volgelingen van Confucius en maakt hij de methodes

13 De geschiedenissen over Zhuang Zi zijn verzameld door Graham, in zijn *Chuang-tzu. The Inner Chapters*, p. 116–125.

14 Regeerde van 370 tot 355 voor onze jaartelling.

15 Regeerde van 319 tot 301 voor onze jaartelling.

16 Lao Zi.

17 Respectievelijk de hoofdstukken 31 en 29 van de Gemengde geschriften en hoofdstuk 10 uit de Uiterlijke geschriften.

van de Oude Meester aanschouwelijk. De verhalen over Meester Gengsang, die in de Woeste Bergen van het noorden woonde, en dergelijke zijn allemaal verzinsels zonder enige realiteit.¹⁸ Toch was hij zeer bekwaam in het hanteren van argumenten, het gebruik van analogieën en het karakteriseren van situaties. Deze bekwaamheden gebruikte hij om met de confucianisten en de mohisten korte metten te maken, en zelfs de besten onder de geleerden van zijn tijd wisten niet hoe ze zich aan zijn kritiek konden onttrekken. Zijn woorden waren briljant, open, vrij en geheel persoonlijk. Derhalve konden koningen, vorsten en hoogwaardigheidsbekleders niets met hem aanvangen.

Koning Wei van Chu [die regeerde van 339 tot 329 voor onze jaartelling] had gehoord dat Zhuang Zi een wijs man was, en stuurde een afgezant met rijke geschenken om hem uit te nodigen met de belofte hem tot minister te maken. Zhuang Zi barstte in lachen uit en zei tot de gezant: 'Duzend goudstukken zijn een flinke beloning, en minister zijn is een eervolle positie. Maar hebt u dan nooit naar de stier gekeken die bij het grote hemeloffer geslacht wordt? Gedurende een groot aantal jaren wordt hij vetgemest, hij wordt bedekt met kleden van brokaat, en zo wordt hij naar de grote voorvadertempel geleid. Op dat moment zou hij misschien liever een eenzaam kalfje¹⁹ willen zijn, maar wat wil je? Vooruit! Scheer je weg! Bezoedel me niet! Ik geef er de voorkeur aan om in m'n modderpoel te blijven spelen, in

18 Dit verhaal staat aan het begin van hoofdstuk 23, het eerste van de Gemengde geschriften. Meester Gengsang was een leerling van Lao Zi, die zich terugtrok in het wilde gebied van Weilei om zich daar in stilte aan de Tao te wijden. Maar vanaf het moment dat hij zich in de streek had gevestigd, werden de oogsten overvloedig en begonnen er vrede en welvaart in het land te heersen. De boerenbevolking had al gauw door dat dat te danken was aan de invloed op de natuur die van Meester Gengsang uitging.

19 In de tekst staat eigenlijk 'biggetje', en dat sluit ook beter aan bij de modderpoel waar Zhuang Zi het even verder over heeft. Het voorbeeld van de stier die als offerdier naar de tempel wordt geleid is echter ontleend aan hoofdstuk 32, en daar staat wel degelijk 'kalfje', terwijl het biggetje en de modderpoel voorkomen in een ander, analoog verhaal, waarin een vetgemest varken het rituele slachtoffer is. Sima Qian heeft hier twee anekdotes uit de Zhuangzi in elkaar geschoven.

plaats van me door een potentaat in het gareel te laten slaan!
 Nooit van m'n leven zal ik een ambt aanvaarden, maar altijd
 fijn blijven doen waar ik zelf zin in heb.²⁰

De Grote Geschiedschrijver – en dit is voor hen die vertrouwd zijn met zijn werk zonder meer duidelijk – laat zich niet erg positief uit over Meester Zhuang. Aan het hof van keizer Wu (die regeerde van 141 tot 87 voor onze jaartelling), waar de confucianistische leer hoogtij vierde, kon dat waarschijnlijk ook niet anders. Het is eigenlijk al heel mooi dat Zhuang Zi een plaatsje heeft gekregen in zijn grote ‘Annalen’. Aan concrete informatie bevat de biografie alleen dit: Zhuang Zi kwam uit Meng, hij werkte in een laktuin, en zijn geschriften telden meer dan honderdduizend karakters. Hoe summier deze informatie ook mag zijn, ze is veelbetekend.

DE SAMENLEVING

Meng, daar is vrijwel iedereen het over eens, bevond zich in het land van Song.²¹ Song was een kleine staat die zich op het grondgebied van de huidige provincies Henan en Shandong bevond, niet ver ten oosten van het koninklijke gebied van de Zhou-dynastie en haar hoofdstad Luoyang. Song had een zeer aparte status, want het was gesticht als een leengoed gegeven aan de nazaten van de aan de Zhou voorafgaande Shang-dynastie (die nazaten, welteverstaan, die zich bij de overgang aan de kant van de nieuwe dynastie geschaard hadden). In Song werden de oude tradities van het Shang-rijk, dat in vele opzichten een hogere cultuur had gekend dan de Zhou, in stand gehouden. Daarom stonden de mensen uit Song bekend als wat ouderwets, en soms ook als een beetje wereldvreemd en onnozel; er waren over hen veel grappen in omloop.

20 Shiji 63 (Takigawa-uitgave, vol. 7, p. 912).

21 Een andere plaats die vaak wordt aangewezen als de geboorteplek van Zhuang Zi is Mengxian in de provincie Anhui, een streek die in die tijd aan de staat Chu behoorde. Het is echter bewezen dat deze veronderstelling onjuist is.

Maar Song was ontegenzegglijk ook een centrum van hoge cultuur en van filosofie, niet van de welbekende politiek- en beleidsgerichte filosofie, maar meer van de zuivere speculatieve kant. De sofisten, in de eerste plaats de grote Hui Zi, die we vaak in de Innerlijke geschriften zullen tegenkomen, kwamen oorspronkelijk uit Song. Ook de taoïsten waren er goed vertegenwoordigd, immers de geboorteplaats van de ‘Oude Meester’ Lao Zi bevond zich in dezelfde streek.²²

Song had geen grote militaire of politieke macht, maar was al vroeg een belangrijk handelscentrum. Het bevond zich op een strategische plaats, tussen de machtige zuidelijke staat van Chu en de staten van Noord-China. De belangrijkste en rijkste stad van het oude China, genaamd Tao (‘Pottenbakkersstad’, en dus een heel ander woord dan *Tao*, de ‘weg’), lag in Song, en volgens de historici van deze tijd waren veel conflicten uit de Strijdende Staten erom begonnen deze stad te veroveren.²³

Heeft de stad Tao eenzelfde rol gespeeld in de Chinese cultuur als, omstreeks dezelfde tijd in het Westen, de stad Athene? Het is mogelijk, maar het is ook kenmerkend voor de huidige staat van de wetenschap dat, bij mijn weten, deze vraag nooit gesteld is. En toch, wanneer we naar een werk als de *Zhuangzi* kijken, en nog meer wanneer we zien hoezeer dit werk verbonden is met andere filosofische scholen, zoals de Chinese logici en epicuristen, en hoe er steeds de spot gedreven wordt met de feodale orde, dan moeten we welhaast denken dat er in het land van Song zo’n vrije handelsstad bestaan heeft, en dan is de meest voor de hand liggende hypothese de stad Tao.

22 Iets meer naar het zuidoosten, in het district Ku in de vroegere staat Chen, dat in 478 voor onze jaartelling werd ingelijfd door Chu. Deze streek is lang een centrum geweest voor het taoïsme, en veel taoïstische teksten, waaronder waarschijnlijk de *Zhuangzi*, zijn daar bewaard gebleven, met name aan het hof van de vorst van Huainan.

23 Deze plaats heet nu Dingtao en ligt in de provincie Shandong. Ik baseer me hier op het baanbrekende werk van de Chinese historicus Yang Kuan, *Zhanguo shi*, p. 104. Er zijn voorzover mij bekend in Dingtao geen opgravingen gedaan, maar wel in het nabijgelegen Shangqiu, waar de residentie van de vorsten van Song moet zijn geweest. De hele streek is echter van grote archeologische betekenis, en elke keer wijzen de vondsten uit hoe belangrijk dit knooppunt geweest moet zijn. Vandaag behoort deze streek in de provincies Shandong en Henan echter tot een van de armste van China.